

**საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი
რესურსების მინისტრის**

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 493

ქ. თბილისი

“ 21 ” 06 2006 წ.

შპს „BTC Co“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24 მუხლის, მე-4 პუნქტისა და საქართველოს მთავრობის 2005 წლის, 1 სექტემბრის №154 დადგენილებით დამტკიცებული „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის წესისა და პირობების შესახებ“ დებულების მე-2 და მე-3 მუხლის 1 პუნქტის „ქ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. გაიცეს შპს „BTC Co“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა – მდ. ჭერათხევის გადაკვეთაზე ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის ეროზიისაგან დაცვის ღონისძიებებზე
2. ნებართვის მოქმედების ვადად განისაზღვროს – უვადო
3. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შესრულება;
4. ეს ბრძანება დაუყონებლივ გაეგზავნოს ნებართვის მფლობელს
5. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ. თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა) ან ქ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (მის: ქ. თბილისი, სარაჯიშვილის ქ. №1) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა № 66; 15.06.06წ. და ლიცენზიებისა და ნებართვების დეპარტამენტის უფროსის ირაკლი კვაშილავას მოხსენებითი ბარათი

მინისტრი

გ. პაპუაშვილი

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

ლიცენზიებისა და ნებართვების დეპარტამენტი
DEPARTMENT OF LICENSES AND PERMITS

საქართველო, 0114, თბილისი გულუას ქვა, ტელ 46 50 08, ფაქსი: 46 50 08, E-mail: ecoegzam@caucasus.net

ვ ა მ ტ კ ი ც ე ბ
ლიცენზიებისა და ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსი

ირაკლი კვაშილავა

(სახელი, გვარი)
(ხელმოწერა)

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 66

„ 15 „ 06 2006 წ.

საერთო მონაცემები

1. პროექტის დასახელება – ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის ეროზიისაგან დაცვა მდ. ჭერათხევის გადაკვეთაზე
2. ინვესტორის დასახელება და მისამართი –BTC Co, თბილისი, საბურთალოს ქუჩა № 38
3. განხორციელების ადგილი –ხაშურის რაიონი, ბაქო-სუფსის ნავთობსადენით მდ. ჭერათხევის გადაკვეთის მიმდებარე ტერიტორია
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 13. 06. 06
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს „ჯეოინჟინერინგი“, თბილისი, თამარაშვილის ქ.№15^ა

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

BTC Co-ს მიერ სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილი პროექტი „ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის ეროზიისაგან დაცვა მდ. ჭერათხევის გადაკვეთაზე“ ითვალისწინებს ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებების გატარებას მხოლოდ მდ. ჭერათხევის მარჯვენა ნაპირზე;

პროექტის თანახმად მდ. ჭერათხევის ხეობის ეს მონაკვეთი გამოირჩევა აქტიური გვერდითი ეროზიული პროცესებით, რის გამოც ამ ადგილებში განლაგებული ძველი მილსადენი გაშიშვლებულია 6.5 მ სიგრძეზე და მარჯვენა ნაპირი 2003 წელთან შედარებით გარეცხილია 2.5-3.0 მ-ით. 2003 – 2005 წწ. მონაცემების შედარებით დადგენილია, რომ მე-ნ კვეთის ქვედა ბიეფში მკვეთრად გამოხატულია ფსკერის წარეცხვა, რომელიც განვითარდება მე-8 კვეთამდე, სადაც მდინარის კალაპოტი წარეცხილია 1.03 მ-ით. რაც გამოწვეულია ძველი მილსადენის გაშიშვლებით, მის ქვეშ და მის ქვედა ბიეფში ფსკერის ამორეცხვით.

ჰიდროლოგიური ანგარიშების საფუძველზე შერჩეულია მდინარის მარჯვენა ნაპირის ეროზიისაგან დამცავი ნაგებობების ტიპი, კონსტრუქცია, ფსკერიდან ჩაღრმავება და თხემის ნიშნულები. მდინარის წარეცხვის მაქსიმალურ სიღრმე, 5%-იანი უზრუნველყოფის ხარჯისთვის 14 მ. სიგანის მდგრადი კალაპოტის შემთხვევაში შეადგენს 3.09 მ, ანგარიშის თანახმად ბაქო-სუფსის მილსადენი ჩაღრმავებულია გარეცხვის დონის ქვემოთ, ამიტომ პროექტით დამატებითი ღონისძიებების გატარება ფსკერის გრეცხვებისაგან დასაცავად არ არის გათვალისწინებული.

აღსანიშნავია, რომ ძირითადი საანგარიშო სიდიდეები გაანგარიშებულია ბუნებრივი კალაპოტის პირობებისათვის, ძველი მილსადენის არსებობის გათვალისწინების გარეშე. კალაპოტის შეზღუდვის ან ჰიდროტექნიკური ნაგებობებით გადახურვის (ბარაჟები) შემთხვევაში მონაცემებში საჭიროა მიღებული კონსტრუქციული გადაწყვეტილებების შესაბამისი ცვლილებების შეტანა. წარმოდგენილ პროექტში საჭირო ცვლილება არ განხორციელებულა.

პროექტის თანახმად მდინარის მარჯვენა ნაპირის დაცვა ხორციელდება სანაპირო ფერდის ჩამოჭრით ქანობით 1:2, რომელზეც მოეწყობა 15 სმ სისქის უკუფილტრი, შემდეგ კი მაგრდება 1.0 მ. სისქის ქვაყრილით, რომლის თხემის ნიშნულები განისაზღვრება მდინარის H(100)-ის მიხედვით და შეადგენს 70 სმ. ფსკერიდან ჩაღრმავება განისაზღვრება Q(100)-ის შესაბამისი სიღრმითი წარეცხვების მიხედვით და შეადგენს 50 სმ. ქვეშ შორის მოქცეული სივრცე ივსება ფილტრაციული თვისებების მქონე ქვიშა-ხრეშოვანი გრუნტით. ნაპირდამცავი ნაგებობის საერთო სიგრძე შეადგენს 99 მ.

მდინარის გარეცხილი მონაკვეთის ფსკერის აღდგენა პროექტით ნავარაუდევია ქვედა ბიეფში მდებარე მარცხენა შენაკადის მიერ გამოტანილი მყარი მასალით, მდ. ჭერათხევის ძირითადი კალაპოტის მთლიანი ან ნაწილობრივი გადაკეტვის შემდეგ. თუმცა პროექტში გათვალისწინებული არ არის რაიმე სახის შემარბილებელი ღონისძიება კალაპოტის გადაკეტვის შემთხვევისათვის, რომელსაც შესაძლებელია მოყვეს ეკოლოგიური კატასტროფის ტოლფასი შედეგები ქვედა ბიეფში განლაგებულ დასახლებებში.

პროექტში განხილული არ არის მოქმედი ნავთობსადენის სიახლოვეს გამავალი ძველი, მდინარის ზედაპირზე არსებული მილსადენის გავლენა მდინარის კალაპოტურ პროცესებზე, რომელიც მდინარეზე წყლის მაქსიმალური ხარჯის გავლისას გამოიწვევს კალაპოტის ადგილობრივ გარეცხვას, რომლის მნიშვნელობა აღემატება კალაპოტის ზოგადი გარეცხვის სიღრმეს და საგრძნობლად დააჩქარებს ნავთობსადენის გაშიშვლებას.

პროექტში ყურადღება გამახვილებულია მდინარის მარჯვენა ნაპირზე განვითარებული გვერდითი ეროზიული პროცესებისა და იგნორირებულია მდინარის კალაპოტში მიმდინარე სიღრმითი ეროზიული პროცესები და მარცხენა ნაპირზე მოსალოდნელი გვერდითი ეროზიული პროცესების განვითარება.

გზს ანგარიშში განხილულია სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოების წარმოების დროს ზემოქმედების ფაქტორები და ზემოქმედების დონეები ატმოსფერული ჰაერზე, ფლორაზე, ფაუნაზე(იქთიოფაუნაზე), ლანდშაფტზე, ნიადაგზე, წყლის რესურსებზე და მოსახლეობაზე და მოცემულია შემარბილებელი ღონისძიებები თითოეული მათგანისათვის.

აღსანიშნავია, რომ საქმიანობის შედეგად გარემოზე მიყენებული მოსალოდნელი უარყოფითი ზეგავლენა დაკავშირებულია პროექტით გათვალისწინებული სამშენებლო სამუშაოების წარმოებასთან, რომელსაც ექნება დროებითი ხასიათი და წონასწორობა აღდგება სამუშაოების დამთავრების თანავე.

პროექტის განხილვა - გაანალიზების შემდეგ დამოუკიდებელი ექსპერტები აღნიშნავენ, რომ: არსებული მდგომარეობით, ბაქო-სუფსის ნავთობსადენით მდ. ჭერათხევის გადაკვეთაზე, გაშიშვლებულია ძველი მილსადენი; სიღრმითი ეროზიული პროცესების შემდგომი განვითარების ტენდენციის გამო უახლოეს მომავალში ახალი მილსადენიც გაშიშვლდება; მდ. ჭერათხევის კალაპოტში გვერდითი ეროზიული პროცესები მიმდინარეობს არა მარტო მდინარის მარჯვენა ნაპირზე, გვერდითი ეროზიული პროცესების განვითარება შესაძლებელია მარცხენა ნაპირზეც; აშკარაა სიღრმითი ეროზიული პროცესების არსებობა და მათი გამომწვევი მიზეზები.

დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ გამოთქმული შენიშვნები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. შენიშნვა

1. პროექტის შედგენისას გათვალისწინებული არ არის მოქმედი ნავთობსადენის სიახლოვეს გამავალი ძველი, მდინარის ზედაპირზე არსებული მილსადენის გავლენა, რომელიც წყალდიდობის პიკების გავლისას მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს მდინარის ნაკადის ჰიდრაულიკაზე და შესაბამისად მის კალაპოტურ პროცესებზე, რის გამოც მდ. ჭერათხევის კალაპოტში დარღვეულია ბუნებრივი კალაპოტის პირობები. ძირითადი საანგარიშო პარამეტრები დადგენილია ძველი მილსადენის არსებობის გათვალისწინების გარეშე, საჭირო კონსტრუქციული კორექტირების გათვალისწინებლად. აქედან გამომდინარე:
2. საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციამ ბუნებრივი კალაპოტური პროცესების აღსადგენად უზრუნველყოს ძველი მილსადენის დემონტაჟი კალაპოტის ფარგლებში; უკიდურეს შემთხვევაში, თუ არსებულ პირობებში დარჩება ძველი მილსადენიც, მაშინ საჭიროა კალაპოტის მთელ სიგრძეზე გათვალისწინებული იქნეს სიღრმითი ეროზიული პროცესების საწინააღმდეგო ღონისძიებები საანგარიშო პარამეტრების შესაბამისად;
3. წინამდებარე პროექტით გათვალისწინებული მარჯვენა ნაპირდამცავი ნაგებობის აშენების შემდეგ დამუშავდეს მდინარის ორივე ნაპირის და კალაპოტის ფორმირებაზე მონიტორინგის (თვითმონიტორინგის) კონკრეტული გეგმა, მის შესრულებაზე პასუხისმგებელი ფიზიკური და/ან იურიდიული პირის მითითებით; მონიტორინგის გეგმა წარმოდგენილი იქნას საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში;
4. საპროექტო უბანი წარმოადგენს კოლხეთისა და იბერიის ფლორისტულ პროვინციებს შორის მდებარე გარდამავალ ზონას, ამიტომ აქ გავრცელებულ მცენარეულ საფარს აქვს მაღალი საკონსერვაციო ღირებულებები. აქედან გამომდინარე, საჭიროა დამუშავდეს კონკრეტული ღონისძიებების გეგმა ფლორისა და აუნის(იქთიოფაუნის) შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ, განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდეს საპროექტო ტერიტორიაზე გავრცელებული საქართველოს „წითელი ნუსხი“-ს მცენარეების (წაბლი, იმერეთის მუხა, ჯონჯოლი და სხვ.), ჭაღის ტყეებისა და ბუჩქნარის დაცვაზე;
5. სამუშაოების მიმდინარეობის პროცესში ნიადაგის, ზედაპირული და გრუნტის წყლების ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებისაგან დაცვის მიზნით მოეწყოს საწვავ-საპოხი მასალების დროებითი სასაწყობო მეურნეობა;
6. დამუშავდეს შემარბილებელი ღონისძიებები კალაპოტის გადაკეტვის შემთხვევისათვის, რომელსაც შესაძლებელია მოყვეს ეკოლოგიური კატასტროფის ტოლფასი შედეგები ქვედა ბიეფში განლაგებულ დასახლებებში;
7. სამუშაოების მიმდინარეობის პროცესში ყოველდღიურად შემოწმდეს სამშენებლო ტექნიკისა და სატრანსპორტო საშუალებების ძრავები და მუშა აგრეგატები, მათი ხმაურის, ვიბრაციისა და ემისიათა მახასიათებლების ნორმებით დასაშვებ მაჩვენებლებთან შესაბამისობაზე;
8. სარემონტო სამუშაოების ცალკეულ უბნებზე უზრუნველყოფილი იქნეს მოქმედი სტანდარტების, სამშენებლო და სანიტარული ნორმებისა და წესების მკაცრი დაცვა;
9. ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის ხელმძღვანელობამ ნაპირსამაგრის ექსპლუატაციაზე განახორციელოს კონტროლი როგორც წყალდიდობამდე, ასევე წყალდიდობის შემდეგ და ყველა სხვა სახის სტიქიური მოვლენის (ღვარცოფები, მიწისძვრები) შემდეგ. საჭიროების შემთხვევაში განახორციელოს ქმედითი ღონისძიებები უარყოფითი შედეგების სალიკვიდაციოდ.

IV. დამატებითი პირობები

1. ობიექტის ექსპლუატაციაში გაშვების მზადყოფნასთან დაკავშირებით შექმნილი მიმდები კომისიის შემადგენლობაში გათვალისწინებული იქნას საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს წარმომადგენლის მონაწილეობა;
2. პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოების მიმდინარეობისა და დასკვნაში მოყვანილი შენიშვნების შესრულების შესახებ, წარდგენილ იქნას ანგარიში გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

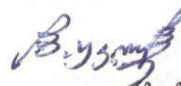
V. დასკვნა

BTC Co მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი პროექტით „ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის ეროზიისაგან დაცვა მდ. ჭერათხევის გადაკვეთაზე“, გათვალისწინებული საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია.

საქმიანობის დაწყებამდე გათვალისწინებული იქნეს წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი შენიშვნები და IV თავში მოყვანილი 1 და 2 პირობა.

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის მოქმედების ვადად განისაზღვროს 1 წელი დასკვნის გაცემის თარიღიდან.

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის
საექსპერტო კომისიის თავმჯდომარე

ბ. უკლება

(სახელი, გვარი, ხელმოწერა)

საქართველოს გარემოს დაცვისა
და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა № 00029

კოდი **MDA**

„ 29 “ „ ივნისი “ 2006 წ.

1. ნებართვის მიმღები სუბიექტი **ბაქო-თბილისი ჯეიჰანის მილ-სადრენების კომპანია**
2. საქმიანობის მიზანი **ნაპისსამგური სამუშაოები მდ. ჭრათხევის მაჩვენებელ ნაპირზე**
3. განსახორციელებელი საქმიანობის აღვლმდებარეობა **ნაპირის ბაიონი, ბაქო-სუფსის ნაფოს სადრენით მდ. ჭრათხევის კადასტრის მიმდებარე ტერიტორია**
4. დოკუმენტაციის მომამზადებელი ორგანიზაცია **შპს „ჭოთინჯინერინგი“**
5. ნებართვის მისაღებად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია **პროექტი**
6. ნებართვის გაცემის საფუძველი **სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა პროექტზე № 66; 15.06.06**
7. ნებართვის პირობები **ნებართვა მოქმედებს სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით დათვალისწინებული პირობების აუს. შესრულების პირობით**

გარემოზე გემოქმედების ნებართვა ვაცემულია:

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი
რესურსების სამინისტროს მიერ

საქართველოს გარემოს დაცვისა და
ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს
უფლებამოსილი წარმომადგენელი
(გვარი, სახელი, თანამდებობა)

ლიცენზიებისა და ნებართვების
დეპარტამენტის იფროსი

ინაჯი... კვაშითაჟა

დამკვეთი: გახეზოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
დამამზადებელი: შპს "ეინანსები"
ს.ფ.ს. ხევისციხის №2-0360